

Słów kilka o przedszkolach niepublicznych w Lubawie

W związku z nieprawdziwymi informacjami, jakie publicznie rozpowszechniają właściciele przedszkoli niepublicznych na temat działań burmistrza w kontekście funkcjonowania tych placówek, przedstawiam stanowisko w tej sprawie.

Aby zrozumieć istotę problemu, należy pokrótce najpierw wytłumaczyć, kto i w jaki sposób może prowadzić niepubliczne placówki edukacyjne.

Kto może założyć niepubliczne przedszkole lub szkołę?

Najogólniej, szkoła i placówka, w tym niepubliczne przedszkole, może być zakładana i prowadzona przez osoby prawne oraz osoby fizyczne. W przypadku niepublicznych przedszkoli w Lubawie są to osoby fizyczne. Przedszkole może rozpocząć działalność po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez burmistrza miasta.

Prowadzenie przedszkola nie jest działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Wystarczy uzyskać wpis do ewidencji szkół i przedszkoli niepublicznych i już można prowadzić de facto „działalność gospodarczą” bez konieczności przejścia całej procedury rejestracji firmy w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG). Oznacza to, że prowadzenie przedszkola niepublicznego jest nie tylko misją edukacyjną, lecz także działalnością komercyjną.

Na jaki cel można przeznaczyć dotację?

Placówkom niepublicznym przysługują dotacje, których poziom został określony w ustawie o systemie oświaty. Podstawą naliczenia dotacji są ustalone w budżecie miasta **wydatki bieżące** ponoszone w przedszkolach publicznych na jednego ucznia, pomniejszone o opłatę za korzystanie z

wychowania przedszkolnego, czyli opłatę w wysokości 1 złotówki za 6-tą i kolejne godziny pobytu dziecka w przedszkolu publicznym oraz pomniejszone o opłatę za wyżywienie. Burmistrz miasta dysponuje publicznymi pieniędzmi i nie może wydawać ich według własnego uznania. Ani burmistrz, ani radni nie decydują o wysokości dotacji dla przedszkoli niepublicznych w sposób dowolny i uznaniowy. Wykonują czynność techniczną polegającą na zwiększeniu lub zmniejszeniu dotacji, która jest wyliczana matematycznie zgodnie z obowiązującym prawem. Przedszkola niepubliczne otrzymują z urzędu miasta dotację na **wydatki bieżące** związane z funkcjonowaniem tych placówek, a więc płace nauczycieli, zakup pomocy dydaktycznych, zakup wyposażenia czy opłaty za media, jak woda, prąd, rachunki telefoniczne etc.

Miasto nie może finansować wydatków inwestycyjnych placówek niepublicznych, np. budowy czy rozbudowy nowego obiektu. To obowiązek osoby prowadzącej przedszkole i musi być realizowany ze środków własnych osoby prowadzącej działalność komercyjną. Ten wydatek mogą „ponosić” rodzice dzieci uczęszczających do przedszkola niepublicznego lub jest on finansowany z innych źródeł, np. środków unijnych czy kredytu. Należy mieć świadomość, że prawo nie zabrania, by inwestor w przyszłości podjął decyzję o innym przeznaczeniu obiektu, który będzie bardziej „dochodowy”.

Warto w tym miejscu podkreślić, że miejskie inwestycje nie mają wpływu na wysokość dotacji dla niepublicznych przedszkoli, a taki zarzut również pojawił się w przestrzeni publicznej. Żadne miejskie inwestycje nie mają i nie mogą mieć nic wspólnego z dotowaniem niepublicznych przedszkoli. **Przedszkola niepubliczne z mocy prawa muszą bezwzględnie otrzymywać dotacje od samorządu na działalność bieżącą, natomiast miejskie inwestycje prowadzone są wtedy, kiedy samorząd ma środki finansowe, by je realizować.**

Jak obliczana jest dotacja dla przedszkola niepublicznego?

W praktyce naliczenie dotacji wygląda następująco: jeśli koszt utrzymania dziecka w miejskim przedszkolu wynosi np. 1000 zł miesięcznie, to dotacja na dziecko w przedszkolu niepublicznym wyniesie nie mniej niż 75% tej kwoty, w tym przypadku byłoby to 750 zł. Przedszkole niepubliczne otrzyma więc co miesiąc wielokrotność kwoty 750 złotych po-

mnożoną przez liczbę uczniów w przedszkolu. Jeśli będzie ich 100, to kwota dotacji wyniesie miesięcznie 75 tysięcy złotych. Jeśli 200, to dotacja zostanie naliczona w wysokości 150 tysięcy złotych miesięcznie.

Zasada naliczania dotacji dla przedszkola niepublicznego jest prosta i nie wymaga stosowania żadnych skomplikowanych wzorów matematycznych. **Jeśli rosną lub maleją w budżecie miasta wydatki bieżące na miejskie przedszkole, to rośnie lub maleje dotacja dla przedszkola niepublicznego.** Ostateczna korekta dotacji, a więc wyrównanie niedopłaty lub zwrot nadpłaty dotacji, następuje po zamknięciu roku budżetowego na dzień 31 grudnia, a więc w momencie, **kiedy możliwe jest ustalenie wszystkich faktycznych wydatków bieżących.** Wówczas samorząd musi dopłacić do funkcjonowania przedszkola niepublicznego lub placówka niepubliczna musi zwrócić część nie należnie pobranej dotacji.

Zmniejszenie dotacji i jej procentowa wysokość

O zmniejszeniu dotacji dla przedszkoli niepublicznych od września tego roku zdecydowały dwa czynniki. Po pierwsze, zmniejszyły się wydatki bieżące w miejskim przedszkolu, a po drugie, wzrosła liczba uczniów w miejskiej placówce. **Tym samym zmalał jednostkowy koszt utrzymania jednego ucznia w przedszkolu publicznym, stanowiący podstawę do naliczenia dotacji, jaką samorząd przekazuje na jednego ucznia w przedszkolu niepublicznym.** Dotacja została obniżona z kwoty 520,18 złotych do kwoty 438,07 złotych na jednego ucznia miesięcznie.

Wysokość dotacji wynosi nie mniej niż 75% kosztów utrzymania dziecka w przedszkolu publicznym. Czy wysokość dotacji dla niepublicznych placówek może być wyższa? Oczywiście, że tak, może wynieść nawet 100% kosztów utrzymania dziecka w miejskiej placówce.

Prześledźmy sposób finansowania placówek niepublicznych. Ich działalność finansowana jest z co najmniej dwóch źródeł: dotacji z budżetu miasta w wysokości 438,07 zł miesięcznie na jednego ucznia oraz opłaty od rodziców, którzy za 8 - 9 godzinny pobyt swojego dziecka w placówce niepublicznej płać ok. 340 złotych. Łątwo więc policzyć, że koszt nauki w przedszkolu niepublicznym waha się w takim przypadku między 700 a 800 złotych. **Koszt utrzymania ucznia w przedszkolu publicznym jest niższy i wynosi 584,09 złotych po odliczeniu**

opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, a 710 zł po dodaniu tych kwot. Pamiętać jednak należy, że w przedszkolach niepublicznych nie obowiązuje Karta Nauczyciela i w związku z tym koszty pracownicze w tych placówkach są dużo niższe.

Trzecim źródłem finansowania natomiast placówek niepublicznych, które obniża koszty zatrudnienia pracowników, mogą być pieniądze pozostające w gestii Powiatowego Urzędu Pracy w ramach Wsparcia dla osób do 30 roku życia, które są bezrobotne i zarejestrowane w PUP w Hławie. Takie wsparcie obejmuje refundację kosztów wynagrodzenia pracowników wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne. Okres refundacji wynosi 12 miesięcy, a jej wysokość miesięczna, która obecnie wynosi 2.150 zł jest uzależniona od wysokości minimalnego wynagrodzenia.

Nie mam nic przeciwko temu, by placówki niepubliczne korzystały ze 100% dotacji przy założeniu, że będą działały, jak przedszkole publiczne, gdzie nauka za pierwsze 5 godzin jest bezpłatna, rodzice nie wnoszą za ten czas opłaty, natomiast za każdą kolejną godzinę płać 1 złotówkę. Życzylbym nie tylko sobie, ale przede wszystkim rodzicom dzieci uczęszczających do placówek niepublicznych, by byli przez właścicieli tych placówek traktowani tak samo, jak samorząd ma obowiązek traktować rodziców dzieci uczęszczających do placówki publicznej. Po co mają płacić, skoro nie muszą? Czy nierówne traktowanie rodziców wynika z działania burmistrza czy właścicieli przedszkoli niepublicznych? Nieprawdziwy jest również zarzut działania burmistrza „na niekorzyść” przedszkoli niepublicznych, a także manipulowanie rodzicami, którym „wmawia się”, że obniżenie dotacji jest przyczyną podwyżek opłat. Jedno z przedszkoli niepublicznych miało problem z wykorzystaniem otrzymanej dotacji w roku ubiegłym. Nie było w stanie okazać rachunków. Ostatecznie w toku kontroli, która przeprowadzona została przez biegłego rewidenta, a nie pracowników urzędu, ustalono, że miejska dotacja została wydana na odsetki od kredytu, co jest niezgodne z prawem. Była to kwota ponad 15 tysięcy złotych, którą właściciel przedszkola wraz z odsetkami będzie musiał zwrócić na konto urzędu. Argumentacja, że wzrosnąć mają opłaty dla rodziców, bo „burmistrz obniżył dotację”, nie znajduje uzasadnienia w tym stanie faktycznym, ponieważ przekazywana dotacja powinna wystarczyć na bie-

żące utrzymanie przedszkola niepublicznego. Używanie natomiast przez moich adwersarzy w tym sztucznie wywołanym sporze dzieci jako tarcz i narzędzi, jest dla mnie nie do przyjęcia.

Jeśli właścicielom przedszkoli niepublicznych rzeczywiście zależy na dobru dzieci, to mogą publicznie to udowodnić: wystąpić o 100% dotację, rozpocząć działanie w swoich placówkach na zasadach obowiązujących jak w przedszkolu publicznym i zrezygnować z opłat od rodziców. Wtedy pokażą, czy ich misją jest prowadzenie placówek edukacyjnych czy biznes. Nieprawidłowe wydatkowanie dotacji publicznej przez jedną z niepublicznych placówek nie zamyka drogi do rozmów, ale samorząd musi być bardzo ostrożny i mieć pewność, że ewentualne wyższe wsparcie trafi do rodziców i ich dzieci.

Dlaczego budżet zmienia się w trakcie roku?

Burmistrz oraz Rada mają nie tylko prawo, ale i obowiązek korygowania budżetu miasta w trakcie roku budżetowego, który pokrywa się z rokiem kalendarzowym. Dzieje się tak dlatego, by dochody i wydatki miasta odzwierciedlały najbardziej, jak to jest możliwe, rzeczywiste potrzeby i faktyczny stan publicznych finansów. Korekta dotyczy również zmniejszania lub zwiększania planu finansowego w wyniku zmiany liczby dzieci, zarówno w przedszkolach niepublicznych, jak i publicznych. Takie stanowisko prezentuje Ministerstwo Edukacji Narodowej, Najwyższa Izba Kontroli, takie jest orzecznictwo sądów administracyjnych w tej materii. Co ciekawe, pełnomocnik reprezentujący właścicieli przedszkoli niepublicznych, również ten pogląd podziela. W prowadzonym blogu internetowym na portalu www.prawoiedukacja.pl/?p=265 również i on uważa, że **w przypadku zmiany ilości dzieci w ciągu roku należy dokonać korekty.**

Warto również zauważyć, że od 1 stycznia 2017 r. zmiana ustawy o systemie oświaty (Dz.U.2016.1010) nakłada na samorządy nowe obowiązki w tym zakresie. Właśnie od nowego roku jednostki samorządu terytorialnego zostały zobligowane do aktualizacji wysokości dotacji. Pierwsza aktualizacja będzie dokonywana po ogłoszeniu ustawy budżetowej, druga aktualizacja ma być dokonana w październiku.

Poniżej przedstawiam wyliczenia dotacji dla niepublicznych przedszkoli na rok 2015 i 2016. Ogromny wpływ na

wysokość dotacji ma ilość dzieci w przedszkolu publicznym i to ona „zdecydowała” o obniżeniu dotacji dla przedszkoli niepublicznych od września tego roku. W ubiegłym roku, gdy w przedszkolu niepublicznym zmalała liczba dzieci, dotacja dla przedszkoli niepublicznych wzrosła.

2015 od 1.01.2015	
Planowane koszty utrzymania przedszkola publicznego – stan na 01.01.2015r.	2,408,144.00 zł
ilość dzieci	284
odliczenia (opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie)	445,584.00 zł
dotacja na jedno dziecko (100%)	575.87 zł
dotacja na jedno dziecko dla przedszkola niepublicznego (75%)	431.90 zł
2015 Od 01.09.2015	
Planowane koszty utrzymania przedszkola publicznego – stan na 01.09.2015r.	2,408,144.00 zł
ilość dzieci	236
odliczenia (opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie)	445,584.00 zł
dotacja na jedno dziecko (100%)	692.99 zł
dotacja na jedno dziecko dla przedszkola niepublicznego (75%)	519.75 zł

Zmiana ilości dzieci w przedszkolu publicznym przy stałych kosztach funkcjonowania przedszkola, spowodowała znaczący wzrost dotacji w roku ubiegłym dla Niepublicznego Przedszkola SMERFOLANDIA. Niepubliczne Przedszkole BAJKOLANDIA rozpoczęło swoją działalność od 1.09.2015 r., dlatego dla tego przedszkola dotacja od razu wypłacana była na wyższym poziomie. Przy obliczeniach dotacji za okres styczeń - sierpień ilość dzieci w przedszkolu publicznym wynosiła 284, a za okres wrzesień - grudzień tylko 236. Dlatego od września 2015 roku dotacja dla przedszkoli niepublicznych została naliczona nie na poziomie 431,90 zł, a 519,75 zł, czyli wzrosła o 87,85 zł na jedno dziecko. **Wtedy właściciele niepublicznych placówek nie protestowali.** Dzisiaj, gdy sytuacja odwróciła się, a dotacja została wyliczona analogicznie w tym samym okresie, według tych samych zasad oraz przy użyciu tego samego wzoru matematycznego, właściciele protestują.

2016 Od 01.01.2016	
Planowane koszty utrzymania przedszkola publicznego – stan na 01.01.2016r.	2,413,202.00 zł
ilość dzieci	240
odliczenia (opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie)	415,695.00 zł
dotacja na jedno dziecko (100%)	693.58 zł
dotacja na jedno dziecko dla przedszkola niepublicznego (75%)	520.18 zł
2016 Od 01.09.2016	
Planowane koszty utrzymania przedszkola publicznego – stan na 01.09.2016r.	2,343,202.00 zł
ilość dzieci	275
odliczenia (opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie)	415,695.00 zł
dotacja na jedno dziecko (100%)	584.09 zł
dotacja na jedno dziecko dla przedszkola niepublicznego (75%)	438.07 zł

W tym roku nastąpiła sytuacja odwrotna. Zmniejszony został plan na wydatki bieżące Przedszkola Miejskiego w Lubawie o 70 tysięcy złotych, ale przede wszystkim zwiększyła się liczba uczniów w miejskiej placówce w wyniku reformy oświatowej polegającej na zniesieniu obowiązku szkolnego dla sześciolatków. Ta zmiana w dużej mierze wpłynęła na zmianę wysokości dotacji, bo większość rodziców postanowiła pozostawić swoje pociechy w przedszkolu i o rok opóźnić ich naukę w szkole. Wyjściowa liczba dzieci za okres styczeń - sierpień wynosiła 240, a za okres wrzesień - grudzień 275. Po przeliczeniu kosztów bieżących miejskiej placówki kwota dotacji została pomniejszona o 82,11 zł na 1 ucznia w przedszkolu niepublicznym.

Mieszkańcy zdecydowali!

W 2017 roku zostanie zmodernizowany plac zabaw oraz wybudowana siłownia zewnętrzna na osiedlu „Nowa Gdańska”. Zwycięski projekt, który zaproponował do realizacji pan Paweł Turulski, uzyskał 189 głosów!

W ramach Lubawskiego Budżetu Obywatelskiego mieszkańcy zgłosili w sumie 7 projektów. Trzy z nich nie przeszły weryfikacji formalno – prawnej z uwagi na zbyt wysokie koszty realizacji znacznie przekraczające kwotę, jaka została przeznaczona na realizację budżetu obywatelskiego. W jednym przypadku wnioskodawca nie uzupełnił w wymaganym terminie złożonego wcześniej wniosku.

Propozycje zadań zgłoszone przez mieszkańców zweryfikowane zostały przez Zespół Konsultacyjny. Członkowie Zespołu sprawdzili, czy projekty są zgodne z zapisami uchwały o LBO, dokumentami strategicznymi miasta oraz planem zagospodarowania przestrzennego, czy nie naruszają obowiązujących przepisów prawa, przeanalizowali techniczne możliwości realizacji oraz sprawdzili, czy zaproponowane przez wnioskodawców koszty są realne.

Na 4 pozytywnie zweryfikowane projekty pełnoletni mieszkańcy mogli głosować od 1 do 21 października w Urzędzie Miasta oraz innych miejscach wskazanych w zarządzeniu burmistrza miasta.

24 października Zespół Konsultacyjny ds. Lubawskiego Budżetu Obywatelskiego otworzył urnę, do której od 1 października mieszkańcy Lubawy wrzucali karty do głosowania, oddając głos na jeden wybrany projekt. Łącznie lubawianie oddali 411 głosów, w tym 6 nieważnych. Wynik głosowania wygląda następująco:

- 1) Rozbudowa boiska do piłki nożnej oraz budowa siłowni na Osiedlu Królewskim - 163 głosy.
- 2) Budowa siłowni zewnętrznej i rozbudowa istniejącego placu zabaw przy ul. Piaskowej – 29 głosów.
- 3) "Lubawski rower" - miejska wypożyczalnia rowerów – 24 głosy.
- 4) Modernizacja placu zabaw oraz budowa siłowni zewnętrznej na osiedlu "Nowa Gdańska" – 189 głosów.

Zwycięski projekt obejmuje demontaż zniszczonych i wyeksploatowanych urządzeń zabawowych i montaż w ich miejsce nowych. Wniosek uwzględ-

nia również budowę okazałej siłowni zewnętrznej, wymianę ławek i koszy na śmieci oraz ogrodzenie terenu zabaw.

W 2014 roku samorząd przeprowadził inwestycję polegającą na zagospodarowaniu terenów „zielonych” osiedla mieszkaniowego „Nowa Gdańska” nad rzeką Sandelą w bezpośrednim sąsiedztwie Gimnazjum. Inwestycja nie objęła istniejącego tam placu zabaw dla dzieci, który wśród uporządkowanej i zadbanej zieleni oraz nowych ciągów spacerowych wraz z ławkami i nowym oświetleniem, wymaga całkowitej odbudowy.

Już dziś zachęcamy mieszkańców do szukania nowych pomysłów w kolejnej edycji Lubawskiego Budżetu Obywatelskiego. Mamy nadzieję, że pierwsza edycja pobudzi społeczne oczekiwania oraz świadomość możliwości współdecydowania o sprawach miastach.

Modernizacja placu zabaw oraz budowa siłowni zewnętrznej na osiedlu „Nowa Gdańska”

Lokalizacja: Osiedle „Nowa Gdańska”

Przykładowa wizualizacja projektu. Projekt wykonany na prośbę wnioskodawcy przez firmę Nowum.